

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică“ se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina“, „Ardeleana“, „Auraria“, „Beregsana“, „Berzovia“, „Bihoreana“, „Bistrițana“, „Bocșana“, „Brădetul“, „Cassa de păstrare“
Miercurea, „Cassa de păstrare“ Seliște, „Chioreana“, „Cordiana“, „Corvineana“, „Crișana“, „Detunata“, „Doina“, „Economia“
Cohalm, „Economul“, „Făgeșana“, „Fortuna“, „Furnica“, „Grănițerul“, „Hașegana“, „Hondoleana“, „Humedoara“, „Iulia“, „Lipovana“,
„Lugoșana“, „Lucașfărul“, „Mercur“, „Mielul“, „Munteana“, „Mureșana“, „Mureșanul“, „Nădlăcana“, „Nera“, „Olteana“, „Oraviceana“,
„Patria“, „Plugarul“, „Poporul“, „Racoșana“, „Sătmăreana“, „Sebeșana“, „Selăgeana“, „Sentinela“, „Silvania“, „Someșana“, „Steaua“,
„Țimișana“, „Ulpiana“, „Unirea“, „Victoria“, „Vlădeasa“, „Zărdneana“ și „Zlăgnea“.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul VII.

Sibiu, 19 Februarie 1905.

Nr. 8.

Un incident penibil.

Oricât de mare ar fi ceata clevetitorilor Băncilor noastre, și oricât de mult ne-am putut obicinui cu lansarea în presa neromână, aproape zi de zi, a știrilor celor mai imposibile și tendențioase asupra institutelor de credit românești, — am rămas totuși surprinși, când am cetit în ziarul săsesc sibian „Siebenb. D. Tageblatt“ din 6 a l. c. o corespondență datată din Sebeșul-săsesc, în care banca noastră din această localitate, „Sebeșana“, a fost învinuită, că cu ocaziunea alegerii de deputat al cercului Sebeș, ar fi terorizat pe alegătorii aparținători clientelei sale și anume ar fi amenințat pe aderenții candidatului guvernamental cu detragerea creditelor.

Am fost convinși dela primul moment, că această știre nu este decât o uricioasă calomnie, pentru-că cunoaștem cu mult prea bine corectitudinea Băncilor noastre în toate afacerile lor și știm că „Sebeșana“ nu face excepțiune în această privință. Cu toate acestea, și în deosebi cu toate că „Revistei Economice“, în calitatea ei de organ oficial al Băncilor române asociate, i-se impune de-a dreptul datorința de a lua poziție în contra atacurilor neîntemeiate ce sunt îndreptate în contra unuia dintre institutele asociate, — am preferit totuși a aștepta o rectificare dela locul cel mai competent, dela direcțiunea „Sebeșanei“, și ne-am rezervat a reveni asupra chestiunii numai după publicarea acestei rectificări, care știam că nu va putea întârzi.

În decursul săptămânei din urmă „Sieb. D. Tageblatt“ a și trebuit să publice o desmintire categorică, semnată de direcțiunea „Sebeșanei“, în urma căreia chiar și corespondentul cu musca pe căciulă s'a văzut

constrâns a revoca știrea dată și a constata că „ulterior“ a eșit la iveală că „Sebeșana“ nu s'a făcut vinovată de faptele cu cari a fost acuzată.

Cu acestea adevărul a fost restabilit în condițiuni pe deplin mulțămitoare atât pentru „Sebeșana“, cât și pentru reputațiunea Băncilor românești în general, și credem că ar fi o bravură prea efitină, dacă ne-am ocupa mai de aproape cu ținuta nedeamnă a corespondentului prins cu minciuna. Ne putem mulțami cu constatarea ce însuși o face, că n'a căutat să se convingă asupra exactității aserțiunilor sale decât după ce a lansat calomniile.

Nu putem însă trece preste acest incident fără a da expresiune mirării noastre asupra atitudinii observate de „Sieb. D. Tageblatt“, pe care îl țineam de un ziar de altă talie decât acele foi din țeară, căror nici o minciună nu le este prea proastă și nici o calomnie prea uricioasă, când e vorba de a discredită Băncile naționalităților și îndeosebi ale Românilor. Și cu toate că știm cât de ușor poate fi mistificat un ziar prin un corespondent ușuratic, credem totuși că o foaie care ține la corectitudine, trebuie să-și dea seamă de consecvențe, înainte de ce dă publicității o acuză gravă și nedovedită, care pentru cei interesați ușor ar putea avea urmările cele mai serioase. Și îndeosebi credem că putem presupune dela cei dela „Tageblatt“, că, vor ști și dânșii, reputațiunea unei bănci este tot atât de gingașă ca bunul nume al unei fete mari.

Cu toate aceste ziarul numit a publicat calomniile dela Sebeș fără nici o rezervă și chiar și după constatarea că acele știri au fost neîntemeiate, nu s'a simțit îndemnat, a repară — fie numai prin câteva cuvinte — incorectitudinea ce se întâmplase, ori a desaproba ușurința corespondentului ei.

Acest fapt credem că trebuie remarcat, ca să ne putem da seamă de el, atât într-o parte cât în cealaltă. E bine să știm și noi cu cine avem de a face și la ce ne putem aștepta dela bunii noștri vecini; dar e bine să-și tragă seamă și dânșii de consecvențele unor asemenea porniri.

Nici prin minte nu ne trece să amenințăm. Din contră, declarăm cu toată hotărârea, că la nici un caz nu vom urmă calea apucată de „Tageblatt“. După alegeri am primit și noi diferite informațiuni asupra manoperele electorale ale unor funcționari dela bănci săsești și asupra presiunilor și măsurilor de retorziune ce le-au luat unele bănci maghiare, mai ales în comitatul Hunedoarei, în contra alegătorilor români, dar le-am suprimat și nu vom publica nici în viitor asemenea știri, nu numai pentru că aparțin domeniului politicei, cu care nu ne ocupăm în această revistă, ci mai ales pe motivul, că suntem convinși că *nu facem institutelor noastre financiare nici un serviciu prin defăimarea Băncilor străine.*

Și chiar la acest moment voim să atragem atențiunea celor dela „Tageblatt“, accentuând că prin defăimarea Băncilor noastre nu facem nici un serviciu real și cinstim acelor interese, pe cari le reprezintă ziarul lor. Din contră: dacă vor lua rolul trist de a servi în contra noastră ca „martori clasici“ pentru cercurile ostile Băncilor noastre, și dacă această atitudine va avea — și va putea avea — cu timpul rezultate concrete, apoi fie siguri, că urmările le vor simți Băncile săsești în aceiași măsură ca și ale noastre.

Concursul băncii „Székelyegyleti első t-pénztár“.

Este cunoscut cetitorilor noștri cazul băncii faimosului Ugron Gábor, „Székelyegyleti első takarékpénztár“ din Odorheiu-săcuiesc, ajunsă în stare de faliment în urma manipulațiilor „conștientioase“ a administratorilor săi. Concursul încă nu este finalizat, dar atâta este sigur deja de acum, că acționarii nu vor primi nici un ban din capitalurile investite în acțiunile acestei bănci.

Procesul criminal intentat conducătorilor acestui institut și în prima linie prezidentului direcțiunii, lui Ugron Gábor, se apropie de pertractarea finală. Actul de acuză redigiat de procuratura supremă din Maros-Vásárhely arată în colorii vii administrația scandaloasă și necorectă, ce a dominat la acest institut și care a trebuit să ducă inevitabil la ruină și faliment.

Conform actului de acuză prezidentul direcțiunii, Ugron Gábor, manipula cu banii societății, ca cu ai săi proprii. Astfel în conștelegere cu unii membrii ai direcțiunii a scos din cassă și a întrebuițat pentru scopurile sale, cu intențiunea premeditată de a păgubi pe creditorii societății, mai mult de K 200,000—, fără ca direcțiunea să-și fi dat invoirea la aceasta și fără a

oferi cea mai mică garanție pentru aceasta considerabilă sumă. Asemenea asigună prezidentul-director, fără știrea ori cel puțin aprobarea ulterioară a direcțiunii și fără nici o garanție sume însemnate la indivizi, despre cari putea dinainte ști, că nu vor putea replăti nici când împrumuturile ridicate. Prin urmare a înstrăinat cea mai mare parte a banilor gata din cassa societății, fără nici o contravaloare ori garanție.

Mai departe prezidentul societății, Ugron Gábor, în conștelegere cu mai mulți membrii ai direcțiunii a scos dintre valorile băncii 7 cambii de ale sale proprii, subscribe și de soția sa. în valoare de K 200,000—, lăsând societatea fără nici o acoperire pentru pretenziunea sa și punându-o astfel în imposibilitate de a-și putea realiza o pretenziune activă.

Alt abuz de care s'a făcut culpabil prezidentul-director a fost, că contrar §. 148 al L. com., care obligă societățile și pe conducătorii lor a purta registre în ordine, în calitate de director a dispus ca o parte a împrumuturilor lui (așa numitele împrumuturi interimale) să nu se treacă în registre în ziua plății lor faptice, ci totdeauna numai la finele anului, resp. la începutul anului următor, ca și cum le ar fi ridicat deodată și în o singură sumă; mai departe, ca banii ridicați preste an să se prezinte, ca și când ar exista în număr în cassa societății și toate acestea în scop de a evita plățirea intereselor. Prin aceste acte ale sale Ugron a contribuit, ca registrele menite a prezenta situația societății să fie fals purtate spre paguba acesteia resp. a creditorilor.

Un abuz de altă natură, dar nu mai puțin grav a fost, că Ugron a propus în ședințele direcțiunii cumpărarea de acții, cari conform statutelor societății erau eschise dela operațiunile băncii; tot la propunerea lui a plasat direcțiunea o parte a fondului de rezervă în imobile greu realizabile. Deși centrala din Székely-Udvarhely a băncii și-a încheiat bilanțul în fiecare an cu pierdere, totuși directorul-prezident a propus de repetite ori urcarea salariilor la membrii direcțiunii și la funcționarii denumiți. La încheierea conturilor anuale, a bilanțului și a contului profit și pierdere, Ugron proceda cu desconșiderarea §. 199 al L. C. punct 5. Ca director-prezident al băncii Ugron a căleat în prima linie el însuși dispozițiile legii comerciale și a statutelor, a condus și controlat superficial afacerile băncii, a procedat ușuratic la acordarea și asigurarea împrumuturilor și a provocat și prin acestea insolvența resp. concursul societății.

Ca împrejurare agravantă mai relevează actul de acuză și faptul, că într'un timp când a trebuit deja să știe că banca este insolventă, acuzatul principal a întrelăsat a cere deschiderea concursului și a primit și după aceea depozite spre fructificare, va să zică, în calitate de conducător al băncii a contractat datorii nouă.

Pentru toate acestea procuratura supremă a ridicat contra lui Ugron Gábor și a membrilor direcțiunii, cari au conlucrat la comiterea acestor acte, acuza: pentru *crima falimentului fraudulos și delictul falimentului culpabil*. Comitetul de supraveghiere, fiindcă și-a împlinit în mod superficial obligamentele de control este pus sub acuză pentru delictul falimentului culpabil.

Senatul de acuză al tribunalului din Székely-Udvarhely, contrar actului de acuză al procuraturii, a sistat procedura pentru crima falimentului fraudulos, din contră a pus direcțiunea sub acuză pentru *faliment cauzat din negrijă*.

Bursa și afacerile de arbitraj.

(Fine).

Faptul că diferențele de cursuri în general sunt mici și neînsemnate, pentruca totuși să rezulte anumite beneficii din afacerile de arbitraj, se cere ca arbitrajul să fie cât se poate de agil, să urmărească cu mare atențiune cursurile și să se știe hotărâri momentan și la timp oportun. E de lipsă mai departe să cunoască bine uzanțele efectelor din circulațiunea diverselor burse, modurile de calculațiune, relațiile procentelor de interese, darea, competențele, curtajul și alte eventuale speșe ce obvin, în fine să fie orientat perfect asupra situațiunii pieței și a afacerilor dela bursă. Pe lângă acestea mai trebuiesc considerate o mulțime de împrejurări. În prima linie arbitrajul trebuie să fie cu băgare de samă la alegerea efectelor cu cari voește să arbitrajeze, căci nu fiecăruia îi este potrivit pentru afacerile de arbitraj. Nu e de ajuns de ex. ca un efect să fie notat la mai multe burse, căci dacă nu e îndeajuns căutat și n'are un curs mai statornic, atunci natural, că nu poate oferi ocazii destul de bune, cari să fie folosite de arbitrajuri. În consecvență efectele de speculațiune nu sunt potrivite pentru afacerile de arbitraj, căci la aceste cursurile sunt supuse la dese și senzibile fluctuațiuni. Așa este și așa ar trebui să fie, dar cu toate acestea arbitrajul cu deosebire față de efectele de speculațiune arată cel mai mare interes. Și aceasta, cum am spus deja, pentrucă azi afacerile de arbitraj au apucat în câmpul vast al speculațiunilor.

Multă precauțiune pretinde și modul, în care se încheie afacerile, căci aci e vorba de o încheiere după afaceri, care trebuie să fie executată aproape în același timp. Arbitrajul său cumpără pe piața sa, și imediat dă ordin să se vândă pe altă piață, sau dă ordin să se cumpere pe o piață străină și pe dată vinde pe piața sa. Sau în fine vinde pe piața sa și numai după aceea dă ordin să se cumpere pe piață străină și viceversa. În forma aceasta din urmă, fără îndoială, afacerile cuprind în sine și momente de speculațiune. — Astfel stând lucrul arbitrajul precaut caută să execute ambele afaceri într-o dată și posibil în același timp, căci o amânare — întâmplându-se o fluctuațiune de cursuri — adevărat îi poate aduce câștig mai mare, dar și pagubă foarte simțitoare. Pentru siguranță e mai bine deci să rămână pe lângă beneficiul ce i-l oferă momentana diferență de cursuri, de cât să sufere eventual pierderi mai mari. — În general arbitrajul se va decide să arbitrajeze, când diferența de cursuri e așa de mare, în cât îi acopere speșele și îi mai ofere și ceva câștig. Nu e de ajuns, că diferența de cursuri să existe pentru ca să înceapă afacerea. Chestiunea e să știe și cum să înceapă. Anume el o poate începe sau prin cumpărare sau prin vânzare, sau la bursa sa sau la bursa pieței străine. Uzul este s'o înceapă la bursa mai puțin importantă, pentrucă de regulă cursurile astorfel de burse se acomodează după a burselor mai mari și mai însemnate. Apoi să înceapă cu cumpărare dacă bursa este fermă și din contră cu vânzare dacă bursa este mai puțin activă.

Am amintit, că celce arbitrajează trebuie necondiționat să cunoască relațiile și situația momentană a bursei. Aceasta e neapărat de lipsă, pentrucă numai pe baza acestora poate observă cui are să atribuie elementele ofertei și cererei, are ale atribui de ex. activității culiselor sau vreunei mâni forte în capital? Din aceste apoi își poate trage concluziunile

necesare relativ la capabilitatea și puterea de rezistență a tendenței bursei. Din aceste se poate judecă hotărât, dacă formațiunea cursurilor e reală, temeinică și durabilă, sau este meșteșugită!

Un alt moment ce trebuie luat în considerare e ca arbitrajul să știe în ce mod să-și compenseze afacerile. E de sine înțeles, că la bursa unde cumpără capătă efecte și dă bani, iar la bursa unde vinde trebuie să dea efecte și să capete bani. Spre compenzare el ar trebui să trimeată efectele, dacă a cumpărat pe piața sa, comisionarului străin, dela care așteaptă să-i trimeată bani. Acest mod de compenzare se întrebuințează numai în caz de extremă necesitate, pentrucă trimesul efectelor și al banilor pretinde cheltueli de transport și asigurare, cari mistuesc o mare parte din câștigul afacerii de arbitraj. Astfel arbitrajul de regulă caută să compenseze afacerea printr'o altă afacere. Dacă dă ordin de ex. comisionarului său să vândă, își face astfel calculațiunile, încât în același timp îi da ordin să și cumpere alte valori de o sumă egală sau aproape egală ca cea ce-o încassează din vânzare. Astfel comisionarul nu trebuie să trimeată bani, căci cele două afaceri în privința pretului se compensează și cel mult rămân de achitat mici diferențe. Aceste nu se achită din caz în caz, ci la intervale mai mari, la încheierea conturilor curente, căci arbitrajul de pe diferitele piețe întrețin legături de cont curent. Tot asemenea dacă dă ordin comisionarului să cumpere, în același timp îi dă ordin să și vândă. Ordinele aceste se dau pe cale telegrafică și telefonică. Așa de ex. admitând că Pesta stă în legătură cu Berlinul și arbitrajul peștan dă ordin comisionarului berlinez, va telegrafia: „Cumpărați . . . . acțiuni credit austriace și vindeți . . . . £ asupra London“.

Compenzarea primelor afaceri de arbitraj cu altele de natură contrară se poate face, evident, numai când conjunctura pieței îngăduie! La caz contrar, cum am zis, va trimite banii și efectele. Dar mai există și un al treilea mod de compenzare anume prin prolongirea afacerilor. Conform situației sale arbitrajul la prolongire va cere bani pentru efecte, pe piața unde a cumpărat și va oferi bani pentru efecte pe piața unde a vândut. Așadar pe deoparte dă, pe de altă parte încassează premiile de prolongire. Ori la stabilirea acestor premii se ia de bază procentul ce domină în piață. Procentele sunt diferite. Astfel dacă premiul ce încassează se socotește cu un procent mai mare ca cel ce-l plătește, arbitrajul va beneficia și din aceste afaceri de prolongire, și e natural, că el numai atunci se va decide la prolongire când această diferență de procente e în favorul său.

Dacă afacerile de arbitraj se poartă între două țări cu valută deosebită trebuie luat în considerare la calculațiunile de compenzație și paritatea valurilor. Căci dacă unul din Viena vinde la Berlin, comisionarul său va încassă mărci, tot asemenea dacă cumpără la Berlin, va trebui să plătească mărci și nu coroane. Astfel arbitrajul va trebui să fie cu considerație și la raportul în care stau aceste două valute pe baza cursului devizelor. Acesta este calculul de paritate.

Rezultă deci, că în asemenea cazuri arbitrajul în calculațiunile ce-și face relativ la piața străină va avea în vedere atât cursul efectelor respective, cât și cursul devizelor.

I. I. L.

Legislațiunea comercială și de credit în 1904.

În urma situațiunii parlamentare anormale legislațiunea ungară a fost condamnată aproape întreg anul 1904 la nelucrare, din care cauză nu s'a putut aduce în anul expirat nici o lege chemată a promovă comerțul și creditul țării. Toată activitatea guvernului s'a mărginit astfel la adunarea materialului și pregătirea viitoarelor proiecte de legi nouă și la completarea și modificarea legilor existente, amăsurat trebuințelor.

Între modificările proiectate sunt de amintit modificarea art. de lege XXIII. din 1898 referitor la diferitele forme de Asociațiuni. Proiectul lucrat de Dr. Fr. Nagy, autorul legii în vigoare, a provocat un viu schimb de idei în toate cercurile interesate. Un punct cardinal în jurul căruia se poartă discuțiunea a format supraveghierea statului și amestecul autorităților în afacerile asociațiunilor. O altă chestiune a fost dacă la afacerile asociațiunilor pot participa și nemembrii; anume asociațiunile de conzum sunt îndreptățite a vinde mărfuri și la nemembrii ori nu?

Problemele, ce are a rezolvă noul proiect, când va ajunge lege, sunt de cea mai mare importanță.

Un alt proiect de lege, lucrat de guvern, referitor la *cartele* va fi chemat a preveni abuzurile, ce le pot provoca asociațiile marilor existențe economice în trusturi și cartele. Cumcă cartelele au pentru publicul conzumant dezavantagiul, că scumpesc anumite produse ori articlii industriali este mai presus de îndoială; dar tot așa de adevărat este, că cartelele sunt un puternic mijloc de promovare a industriei, deci formarea lor nu poate fi făcută cu totul imposibilă, cu deosebire în o țară săracă în industrie, cum este Ungaria.

În discuțiunea parlamentară s'au luat două proiecte de legi, de însemnătate mai mult practică, decât principială. Acestea sunt proiectele referitoare la *transcrierea frauduloasă a afacerilor*, referitoare la *uzură* și alte afaceri de credit dănuoase.

Alte proiecte de legi în preparațiune sunt: legea referitoare la *cec* și *legea minieră*, apoi reviziunea legii industriale și comerciale.

Din inițiativă privată și anume din partea Reuniunii industriale ungare s'au pus în discuțiune publică chestiunea *regulării furnizărilor de stat* și a *asigurării lucrătorilor industriali contra accidentelor*. Camera de comerț și industrie din Budapesta a pus în discuțiune importanta chestiune a *grevei urierilor*, scoțând la iveală pe calea anchetei convocată în acest scop un bogat și instructiv material de studiu.

Dintre deciziunile mai importante ale Curiei aduse în 1904 sunt de relevat următoarele:

Acționarului, care nu obsearvă ordinea, prezidentul adunării generale nu este îndreptățit a-i detrage cuvântul pentru întreagă durată adunării generale. Dacă contractul de asigurare conține condițiunea, că obiectul asigurat trebuie supraveghiat în permanență și asiguratul a întrelăsat aceasta, atunci perde dreptul asupra desdaunării. — Acționarul singuratic n'are drept de pără pentru paguba ce s'a cauzat societății pe acții. — Deciziunile adunării generale ale unei asociațiuni încă neimprotocolate nu devin valide prin împrorocolarea ulterioară a asociațiunii. — Dacă creditorul nu s'a obligat a plăti din al său timbrul de chitanță, atunci este îndreptățit a pretinde restituirea aceluia dela debitor. — Indicare a unei firme străine

pe o expedițiune de marfă se consideră drept usurpare a firmei. Dacă cumpărătorul a expediat prețul lozului de classă prin postă deja în prima zi de tragere, dar înainte de a avea cunoștință despre rezultatul tragerii, atunci el are drept asupra câștigului, ce eventual a căzut asupra lozului din chestiune.

AFACERI FINANCIARE.

Situațiunea.

Sibiu, 17 Februarie 1905.

Situația *pieței interne de bani* este în general nealterată, dominând atât în B-Pesta, cât și în Viena abundență de bani; scontul cu toate acestea arată o tendință mai mult fermă, reducându-se cel mult cu $\frac{1}{16}\%$. În B-Pesta cambiile morilor s'au scontat cu $3\frac{3}{8}\%$, iar cambiile de portofoliu dela $3\frac{3}{4}\%$ în sus. În Viena scontul privat a fost de $2\frac{13}{16}\%$.

Cel mai însemnat eveniment în *pieța externă de bani* este reducerea etalonului oficial al Băncii imp. germane dela 4% la $3\frac{1}{2}\%$ și la afacerile de lombard la $4\frac{1}{2}\%$. Scontul privat s'a redus în Berlin la $1\frac{7}{8}\%$ și în Londra la $2\frac{1}{2}\%$, pe când în Paris a fost de 2% .

Producțiunea aurului în 1904, a crescut cu circa 4 mil. sterlingi, ceea ce este a se atribui re-deschiderii minelor de aur din Transvaal. În ultimii doi ani cantitatea aurului produs se prezintă cum urmează:

	1904	1903		Diferința
Statele unite	16.910,260	14.718,340	+	2.191,920
Canada	3.482.000	3.766.898	—	284.898
Mexico	1.138,156	2.036,492	—	898,336
Rusia	4.500.000	4.996,064	—	496.074
Transvaal	15.582,732	12.251,856	+	2.330.836
India	2.289,175	2.228.014	—	61.161
Australia	17.352,746	17.841,484	—	488.738
Alte țări	7.000.000	6.661,150	+	338.850
Total	68.225,069	64.500,298	+	3.754,771

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

Rugare. On. direcțiuni ale institutelor noastre de bani sunt rugate să binevoiască a ne transpune imediat după încheiere câte un exemplar al bilanțului și contului lor de profit și pierdere pro anul de gestiune 1904.

Redacțiunea.

„Agricola“, însoțire economică de magazin și anticipații în Hunedoara își publică bilanțul semestral pe timpul dela 1 Iuliu — 31 Decembrie 1904 cu active totale de K 156,844.—, dintre cari cele mai însemnate sunt: Cereale diverse K 20,679.—; Avansuri pe vite și amanete K 13,209.—; Escont K 80,843.—, din acestea Reescont K 51,571.—. Realități (magazii și case) K 22,575.—. Passive: Capital K 36.200.—, Rezervă K 3250.—, Depozite spre fructificare K 49,170.— și Cont-curent K 13,350.—. Profit net K 2706.—, iar venit brut K 9592.—, din cari: Câștig la bucate K 2343.—, Interese la Escont K 4080 etc. Cheltuielile se cifrează cu K 6885.—.

„*Bistrițana*“, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Bistrița a continuat și în anul 1904 pe calea dezvoltării și consolidării încheiându-și bilanțul ultim cu active de K 1.391.410.—, aproape cu K 95.000.— mai mari decât în 1903. Profitul net de K 20.131.— încă este cu aproape K 2600.— mai mare decât în anul precedent, deși s'au amortizat dubioase de K 3496.—. Ramul principal de afaceri Escontul s'a sporit cu K 102.376.— la K 1.063.240.—, pe când Cambiile cu acop. hip. s'au redus cu circa K 10.000.— la K 95.919.—. Ceialtați rami de operațiune au crescut anume: Imprim. hipot. dela K 80.616.— la K 92.383.— și Imprim. pe obligațiuni cu K 17.000.— la K 69.639.—. In active mai aflăm și un mic stoc de efecte în sumă de K 1769.—, care conform raportului direcțiunii către adunarea generală se va augmenta încă succesiv în viitor. Dintre pasive se remarcă o creștere însemnată de circa K 100.000.— la Depozite spre fruct., cari se cifrează cu K 791.141; asemenea sunt mai mari cu K 5105.— decât în 1903 Rezervele, cari arată starea de K 113.739.— iar Fondul de penziune se cifrează cu K 40.594.— (în 1903 K 35.078.—). Reescontul, cu toată creșterea considerabilă a Escontului s'a redus cu circa K 24.000.— la K 313.260.—. Venitul brut al anului 1904 a fost K 96.027.— (în 1903 K 91.314.—). Adunarea generală este convocată pe 9 Martie a. c., când vor fi a se alege și doi membrii în direcțiune.

Propunerea direcțiunii către adunarea generală pentru distribuirea profitului net este următoarea: Dividendă și supradividendă K 8000.—; astfel dividendă anului 1904 va fi K 10.— de cupon. Fondului special de rezervă K 4000.—; fondului de penziune K 3631.31; scopuri filantropice culturale K 830.—; remunerațiuni K 1670.— și în fine pentru ajutorarea cu cereale a țărănilor lipsiți K 2000.—.

„*Bocșana*“, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Bocșa-montană. In anul de gestiune 1904 institutul acesta și-a restrâns afacerile de Escont, din contră a dat o dezvoltare mai mare Cred. camb. cu acop. hip. Cele dintăiu arată o reducere de circa K 7000.— (starea K 187.146.—) cele din urmă din contră o creștere de circa K 19.000.— (starea K 118.641.—). Imprim. hipot. încă sunt în creștere dela K 46.731.— la K 55.319.—. Stocul de efecte încă s'a augmentat cu K 5639.— la K 11.834.—. Activele de K 408.548.— sunt mai mari decât în anul precedent cu K 20.675.—. Dintre pasive au crescut Rezervele cu K 2000.— la K 31.013.—; cam tot cu atâta s'au sporit și Depozitele spre fructificare, cari se prezintă cu K 241.272.—; în fine Reescontul este mai mare decât în 1903 cu circa K 12.000.— (starea K 18.793.—) Venitul brut al anului 1904 s'a urcat la K 36.265.—, din care sumă detragând cheltuielile de K 23.907.— rezultă ca profit net K 13.358.— (+ față de 1903 de circa K 4000.—). Adunarea generală (a IX-a) este convocată pe 5 Martie a. c.

„*Ciacovana*“, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Ciacova. Fondat în cursul anului expirat cu un capital de K 90.000.— în 900 de acții à K 100.—, institutul acesta și-a încheiat primul bilanț cu active totale de K 146.119.—, din care sumă Escontul reprezintă K 82.263.—, Cambii cu acop. hip. K 53.424.— și Imprim. hipot. K 2600.—. Din capitalul social de K 90.000.— s'au vărsat până la finea anului K 52.730.—, iar Depozitele spre fructificare se prezintă cu K 26.638.—. Suma de K 62.280.— a Reescontului arată că acest institut uzează deja în primul

an al existenței sale în măsură prea mare de creditul ce 'i stă la dispoziție — căci aproape întreg portofoliul este reescontat. Venitul brut realizat a fost de K 5594.—, iar profitul net de K 1249.—.

„*Cordiana*“, institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Fofeldea. Propunerea direcțiunii referitoare la împărțirea venitului curat de K 7801.40: dividendă acționarilor 9% dela capitalul social de K 60.000.— = K 5400.—, dotațiune pentru fondul de rezervă K 1537.16; tantiemă membrilor din direcțiune K 288.08, tantiemă directorului executiv K 144.04, tantiemă pentru funcționari K 192.08, tantiemă pentru comitetul de supraveghiere K 96.02, pentru scopuri de binefaceri K 144.04.

„*Creditul*“, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Zărnești. Acest institut fondat la 1903 cu un capital social de K 80.000 în 800 acții à K 100.— își încheie primul bilanț cu 31 Decembrie 1904, cu active totale de K 166.283.— și la un venit brut de K 8524.— cu un profit net de K 4705.— ceea ce corespunde la 6.81% ale capitalului vărsat de K 69.050.—. Poziția principală a activelor o formează Escontul cu K 131.813.—, din care sumă sunt reescontate cambii în valoare de K 20.021.—. Altă poziție a activelor sunt Creditele personale în sumă de K 20.372.—. La pasive remarcăm Depozitele spre fructificare cu K 58.436 și Interesele tranz. anticipate, prezentate la K 8057.— interese incassate, cu suma de K 2894.—. Adunarea generală și-a convocato acest institut pe 25 Februrie a. c. când se va alege și comitetul de supraveghiere pe 3 ani.

„*Lugoșana*“, institut de credit și economii soc. pe acțiuni în Lugoș își va ține a XVI-a adunare generală ordinară la 25 Faur a. c., când între alte vor fi a se alege și doi membri în direcțiune și un membru în comitetul de supraveghiere. Bilanțul pro 1904 se încheie cu active totale de K 2.318.280.— față de K 1.886.280.— în 1903 și un beneficiu net de K 39.420.— cu circa K 700.— mai mare decât în anul precedent. Cea mai însemnată creștere o arată la active Escontul dela K 1.166.981.— la K 1.542.011.—, pe când Cred. camb. cu acop. hipot. s'au sporit numai cu circa K 8000.— (starea K 528.571.—). Imprim. hipot. arată o mică reducere dela K 32.404.— la K 26.339.—. Efectele de K 12.923.— sunt în creștere față de 1903 cu circa K 3700.—. O poziție însemnată a activelor o formează și Capitalurile plasate la alte bănci de K 103.618.—. Ce privește pasivele remarcăm la Rezerve o creștere de circa K 4000.— (starea K 55.008.93) și la Depozite spre fructificare una de circa K 119.000.—, cifrându-se acestea în total cu K 1.409.582.—. O creștere considerabilă mai arată și Reescontul dela K 151.211.— la K 447.413.—. Venitul brut de K 164.317.— este cu circa K 12.000.— mai mare decât în 1903.

„*Mercur*“, societate acționară de împrumut și păstrare în Năsăud și-a convocato a V-a adunare generală ordinară pe 26 Faur a. c. când între altele se vor modifica și niște §§. din statute. Bilanțul pro 1904 se încheie cu active totale de K 595.472.— cu K 72.982.— mai mari decât în 1903, anume au crescut Escontul cu K 31.667.— la K 421.901.—, Cambii cu acop. hip. dela K 47.565.— la K 62.275.— și Impr. hipotecare cu K 26.707.— la K 70.401.—. In bilanț mai aflăm Credite personale cu K 23.785.— (în 1903 K 16.930.—)

și Efecte K 1430— neschimbate ca și în anul precedent. Dintre pasive s'au sporit Depozitele spre fructificare cu K 79,184— la K 302,995— și Reescontul dela K 97,093— la K 112 728—. Cont-curentul din contra arată o reducere de K 37,287 (starea K 22,602). O creștere frumoasă se remarcă la Rezerve, cari se prezintă cu K 23,738— față de K 15,955 în 1903 și se vor urcă cu dotațiunea anului curent la K 30,000, aproape $\frac{1}{3}$ a capitalului societar, un rezultat în adevăr frumos după 5 ani de activitate. Profitul net de K 22,680— este cu K 3816 mai mare decât în 1903. Propunerea direcțiunii cu privire la distribuirea profitului net este următoarea: 8% dividendă K 8000—. Fondurilor de rezervă K 7160·87. Fondului de penziune K 891·60. Tantieme și remunerațiuni K 6174·28, scopuri filantropice-culturale K 453·61.

„Oraviciiana“, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Oravița și-a convocat adunarea generală pe 22 Martie a. c. Intre obiectele puse la ordinea zilei sunt și: alegerea inspecțiunii și chestiunea penziunii funcționarilor. Bilanțul pro 1904 (al XII-lea an de gestiune) prezintă față de 1903 următoarele schimbări mai esențiale și anume la active: creșteri la Escont de circa K 100,000— la K 628,702—, la Imprum. ipot. dela K 1,079,363— la K 1,248,887; din contra la Cred. camb. cu acop. hip. o mică de creștere de circa K 13,000— la K 662,427—. Efectele se prezintă cu K 111,935— față de K 115,225— reducere datorită probabil cursului mai redus al unor efecte. Totalul activelor se cifrează cu K 2,750,623— arătând față de 1903 o creștere de circa K 264,000—. Dintre pasive s'au sporit Rezervele cu circa K 11,000— la K 224,308 apoi Fondul de penziune cu dotațiunea de K 2000— din profitul anului 1903 la K 12,000— și în fine Reescontul cu considerabila sumă de K 257,737— la K 311,591—. Depozitele spre fructificare de K 1,529,232 din contra arată o neînsemnată reducere de circa K 4000—. Venitul brut de K 186,097— este cu circa K 13,800— mai mare decât în 1903, iar profitul net se cifrează cu K 67,071— față de K 65,794— în 1903.

„Reuniunea de împrumut și păstrare în Ilva-mare“ și-a încheiat bilanțul pe 1904 cu un profit net de K 2364—, aproape egal cu cel al anului precedent de gestiune și cu active totale de K 103,901— față de K 101,989— în 1903. Singuraticii rami de operațiune arată puține schimbări față de trecut. Escontul s'a redus cu circa K 20,000— la K 38,711—, în schimb însă au crescut Imprum. pe oblig. cu cavenți cu circa K 22,000— la K 50,238—. Imprum. ipot. sunt aproape staționare cu K 12,270—. Dintre pasive arată schimbări Capitalul social, care s'a sporit cu K 17,800— (în 1903 K 16,880—) împărțit între 56 membri cu 445 părți fundamentale. Depozitele spre fructificare de K 70,547— sunt cu circa K 7000— mai mari decât în 1903. Rezervele se prezintă cu K 4569— față de K 4022— în 1903, afară de acestea reuniunea mai are și un fond de zidire de K 2118—. Reescomptul se cifrează cu K 4000— (în 1903 K 10,849—), iar venitul brut a fost de K 10,531— (în 1903 K 10,405—).

Propunerea direcțiunii asupra distribuiri profitului net de K 2364·24 este următoarea: fondului de rezervă K 269·64, 9% dividendă după capitalul social K 1581·03, fondului de penziune K 135·40, fondului de edificare K 281·20, casinei din Ilva-mare K 50—, la dispoziția direcțiunii K 46·94. Adunarea generală

este convocată pe 4 Martie a. c. când se va alege atât direcțiunea cât și comitetul de supraveghiere.

„Săcana“, asociațiune de păstrare și anticipațiune în Sacul și-a încheiat bilanțul pro 1904, al III-lea an de gestiune, cu active totale de K 70,637— față de K 52,247— în 1903. Unicul ram de afaceri activ Escontul a crescut dela K 50,474— la K 68,922. Capitalul fundamental s'a sporit cu K 7119— la K 23,098—. Depozitele spre fructificare cu circa K 1200— la K 11,315—, iar Reescontul cu K 8500— la K 31,647—. Rezervele se prezintă cu K 965— (în 1905 K 540—). Venitul brut a fost de K 6926— (în 1903 K 4371) din care detragând cheltuețile de K 4646— rezultă un câștig net de K 2280—, din care însă K 561— sunt transpuse din 1903; fără aceasta sumă transpusă profitul arată o creștere de K 325—. În adunarea generală, convocată pe 19 Februarie a. c. va avea să se decidă și transformarea asociațiunii în o societate pe acții.

„Sălăgiana“, institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Jibou și-a convocat a VII-a adunare generală ordinară pe 11 Martie a. c. La ordinea zilei sunt puse pe lângă obiectele uzitate, mai multe puncte importante, cum sunt: alegerea comitetului de supraveghiere pe 3 ani, modificarea și rectificarea statutelor și aprobarea statutului de penziuni al funcționarilor. Bilanțul pro 1904 se încheie cu active totale de K 784,204— cu circa K 80,000— mai mari decât în 1903 și cu un beneficiu net de K 24,541— față de K 22,531— în anul precedent. Cea mai mare creștere o arată dintre afacerile active Escontul, care se cifrează cu K 469,082—, arătând față de 1903 un plus de K 81,448—. Asemenea s'au sporit Imprum. ipot. cu K 57,010— la K 141,092—, Camb. cu acop. ipot. din contră arată o mică reducere de circa K 9000— (starea K 119,559—). Efectele se prezintă cu K 7100— față de K 4709— în 1903. La pasive vedem Capitalul societar de K 200,000— întreg vărsat și la Depozite spre fructificare o creștere de K 81,700— la K 347,305—. Alte poziții în creștere față de trecut mai sunt Rezervele K 29,837— (în 1903 K 22 679—) și Fondul de penziuni K 6320— (în 1903 K 4716—). Reescontul din contră s'a redus cu circa K 11,000— la K 161,059—. Venitul brut al anului 1904 se cifrează cu K 73,781— față de K 67,771— în 1903.

Adunări generale au ținut resp. convocat următoarele bănci românești și anume:

21 Ianuarie a. c. „Banca populară“, Dej.

23 Ianuarie a. c. „Șoimușana“, Șoimuș.

30 Ianuarie a. c. „Nera“, Bozoviciu.

4 Faur a. c. „Patria“, Blaj.

6 Faur a. c. „Tiblegana“, Caiatul-mic.

7 Faur a. c. „Ulpiana“, Grădiște.

9 Faur a. c. „Racoșana“, Șeica-mare.

12 Faur a. c. „Voileana“, Voila.

„Agricola“, Lugos.

„Corvineana“, Hunedoara.

16 Februarie a. c. „Sentinela“, Satul-nou.

19 Faur a. c. „Cugiereana“, Cugir.

„Economia“, Cohalm.

„Săcana“, Sacul.

19 ev. 26 Februarie a. c. „Zărandeana“, Băița.

„Venețiana“, Veneția.

„Săcana“, Sacul.

20 Faur a. c. „Păstorul“, Timișoara-Fabric.

- 21 Faur a. c. „Sătămăreana“, Seini.
 23 Februarie a. c. „Plugariul“, Săcădate.
 „Comuna“, Căvâran.
 25 Februarie a. c. „Bihoreana“, Oradea-mare.
 „Creditul“, Zărnești.
 „Lugoșana“, Lugoș.
 26 Faur a. c. „Cassa de păstr.“, Sasca-mont.
 „Cordiana“, Fofeldea.
 „Mercur“, Năsăud.
 2 Martie a. c. „Timișana“, Timișoara.
 4 Martie a. c. „Grănișorul“, H.-Dobra.
 „Ciocovana“, Ciocova.
 „Reun. de impr. și păstr.“, Ilva-mare.
 5 Martie a. c. „Beregsana“, Beregsău.
 „Bocșana“, Bocșa-mont.
 7 Martie a. c. „Olteana“, Viștea-inf.
 9 Martie a. c. „Doina“, Câmpeni.
 „Steaua“, Român-Petre.
 „Bistrițana“, Bistrița.
 11 Martie a. c. „Sălăgiana“, Jibou.
 „Porumbăceana“, Porumbacul-inf.
 14 Martie a. c. „Sebeșana“, Sas-Sebeș.
 20 Martie a. c. „Lucașferul“, Vârșeț.
 22 Martie a. c. „Oraviciana“, Oravița.

CRONICĂ.

Necrolog. Ioan Marcu, cassar la „Sătămăreana“ în Seini a decedat la 12 Faur a. c. în etate de 28 ani în Sibiu și a fost înmormântat la 14 crt. în comuna sa natală Poplaca lângă Sibiu.

Bancnotele nouă à K 10— . Precum se anunță din Viena bancnotele cele nouă à K 10— se vor pune în circulație din partea Băncii Austro-Ungare la 25 Februarie a. c. atât la Centralele din Viena și B-Pesta, cât și la filiale.

Nouăle bancnote poartă data de 2 Ianuarie 1904 și se vor pune în circulație în măsura în care se vor scoate din circulație bancnotele à K 10— de data 31 Martie 1900 și notele de stat à fl. 5 și fl. 50 v. a.

Vechile bancnote à K 10— de prezent în circulație se primesc drept plată ori pentru schimbare din partea Băncii Austro-Ungare până la 28 Faur 1907, care este ultimul termen pentru scoaterea din circulație a acestor bancnote. După 28 Faur 1907 bancnotele vechi à K 10— se mai primesc din partea Băncii numai pentru schimbare, iar cu 28 Faur 1913 încețază orice obligament al Băncii Austro-Ungare de a mai rescumpără ori schimbă bancnotele à K 10— de data 31 Martie 1900.

SUMAR.

Un incident penibil. — Concursul băncii „Székelyegyleti első takarékpénztár“. — Bursa și afacerile de arbitraj. — Legislațiunea comercială și de credit în 1904. — Afaceri financiare: Situațiunea. Producțiunea aurului în 1904. — Societăți financiare și comerciale: Rugare. „Agricola“, „Bistrițana“, „Bocșana“, „Ciocovana“, „Cordiana“, „Creditul“, „Lugoșana“, „Mercur“, „Oraviciana“, „Reuniunea de impr. și păstr.“ Ilva-mare, „Săcana“, „Sălăgiana“. — Cronică: Necrolog. Bancnotele nouă à K 10—.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 15 Februarie 1905.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
	Datoria publică comună.	v. cor.	p. 100 K
4	Renta unit. în hârtie, Mai, Nov., 16% dare	100.45	100.80
4.2	„ „ arg. Febr. Aug. 16% „	100.40	100.80
5	Losuri din 1860 à fl. 500— „ 20% „	158.15	158.75
5	„ „ 1860 à fl. 100— „ 20% „	189.50	190—
—	„ „ 1864 à fl. 100— „ 20% „	281—	280—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	120.05	120—
4	„ „ Cor.	100.45	100.50
3 1/2	„ „ de invest.	91.95	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur, ... scut. de dare	119—	119.40
4	„ „ Cor. . . . . „ „	98.40	98.55
3 1/2	„ „ „ „ „ „	89.60	89.95
—	Impr. ung. cu premii à 100 fl. „ „	216.50	216—
4	„ p. regul. Tisei . . . . . sc. de dare	171.50	175—
4 1/2	Oblig. de regalii croat-slav.	102.70	102.50
3	Impr. p. regul. Porților de fier	84.10	84—
4	Oblig. rurale croato-slavone	99—	99.50
4	„ „ ungare	99.15	99.40
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	281—	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	98.25	98.50
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	104.65	—
4 1/2	„ „ „ „ Budapesta	98.35	98.50
2	„ „ „ sêrbesti à 100 fr.	102—	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	134.45	—
—	Impr. bulgar 1889	114.40	113—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	100.50	—
3	„ „ „ cu premii, 1880	—	—
4	Banca austro-ungară 40 1/2 ani	101.40	—
4	„ „ „ 50 ani	—	102—
4 1/2	Banca comer. ung. Pesta	101.15	101.50
4	„ „ „ „ „	99.50	99.50
4 1/2	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% în fl.	108.50	108.75
4	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50 1/2 ani	100.50	101—
4	„ „ „ I Casse de păstr. patriot., Pesta	98.15	99—
4	Inst. de credit fonciar ungar	100.30	100.30
3 1/2	„ „ „ „ „	100—	100.40
4 1/2	Banca hipotecară ungară	100.90	101.50
4	„ „ „ „ „	101.25	99.50
4	„ „ „ „ „ cu premii	280—	141.50
4 0/10	Cassa de păstrare regn. Pesta 50 ani	99.25	99.75
5	„ Albina“, Sibiu	—	102.50
4 1/2	„ „ „ „ „	—	102—
4 1/2	Cassa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	102.50
5	„ „ „ Brașov	—	103.50
4 1/2	„ „ „ „ „	—	102—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI.	—	101.75
4	„ „ „ „ „ „ VII.	—	99.50
	Lozuri.		
	Basilica, à fl. 5—	24—	24—
	Credit, à fl. 100—	487—	488—
	Clary, à fl. 40— v. c.	170—	—
	Buda, à fl. 40—	174—	178—
	Pálffy, à fl. 40—	181—	185—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	56—	56—
	„ „ ungară, à fl. 5—	34.50	34—
	Rudolf, à fl. 10—	69—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.	226—	—
	Salzburg, à fl. 20—	81.50	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	548—	—
	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	10.10
	„Jó sziv“, à K. 4—	—	10.75
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11.38	11.43
	„ c. reg.	11.36	11.33
	Napoleon'dor (20 frci sau 8 fl. aur)	19.12	19.14
	20 Marce germ. aur	23.56	23.58
	Ruble rusești de hârtie per bucată	—	2.54 3/4
	Bilete germ. 100 M.	117.52	117.65
	„ franc. 100 Fr.	—	95.70
	„ ital. 100 Lire	95.65	95.70
	Ruble, bilete, 100	254.50	—
	Lei românești, 100	—	94.60

Prețul per bucată

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 15 Februarie 1905.

Grâu de Bănat	per 100 kg. vinde	19-85—20-55
" " Tisa	" " " "	20-15—20-70
" " Pesta	" " " "	20-05—20-50
" " Alba-reg.	" " " "	20-05—20-55
" " Bacica	" " " "	19-95—20-55
Secară	" " " "	14-60—15-20
Orz	" " " "	14-15—14-80
Ovės	" " " "	13-65—14-50
Porumb	" " " "	15-50—15-90
Rapiță	" " " "	— — — —
Untură de porc B.-Pesta	" " " "	129—
Slănină (clisă)	" " " "	105—108—

Bursa de București.

Cursul din 13 Februarie 1905.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	102 ³ / ₄
" " 1892 5%	" " "	101 ³ / ₈
" " 274 mil. 4%	" " "	93 ¹ / ₄
" " 1898 4%	" " "	91 ⁵ / ₈
Fonciare rurale 5%	" " "	101 ⁵ / ₈
" " 4%	" " "	93
Scris. fonc. urb. Bucuresei 5%	" " "	93 ³ / ₈
" " Iași	" " "	88 ³ / ₈

„ORAVICIANA“
instituit de credit și economii, soc. pe acții în Oravița.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Oraviciiana“ societate pe acții în Oravița sunt convocați la

a XII-a adunare generală ordinară.

care se va țineă *Mercuri în 22 Martie a. c.* la 3 oare d. a. în localul școlii profesionale gr.-or. rom. din Oravița-montană cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul comisiunii verificătoare și constituirea biroului.
2. Raportul anual al direcțiunii.
3. Raportul anual al inspecțiunii.
4. Stabilirea bilanțului, împărțirea profitului curat și votarea absoluturului.
5. Chestia penziunilor.
6. Alegerea inspecțiunii.
7. Eventuale propuneri.

Oravița, 9 Faur 1905.

Direcțiunea

„ORAVICIANA“, instituit de credit și economii, societate pe acții în Oravița.

Activa.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1904.		(Coroane)	Pasiva.
Cassa în număr		52,037-44		Capital de acții	550,000—
Escont de cambii	628,702-25			Depuneri	1.529,232-06
Escont de cambii cu acoperire hip.	652,427-30	1.281,129-55		Fond de rezervă	210,077—
Imprumut hipotecar		1.248,887-87		Fond de rezervă disponibil	8,231-81
Credite personale		24,589-94		Fond pentru diferențe de curs	6,000—
Efecte		111,935—		Fond de penziune	12,000—
Bon la alte bănci		18,506-88		Fond cultural și de binefaceri	9,517-82
Bani de debitori		10,606-83		Interese anticipate pro 1905	23,441-73
Mobiliar	3,255-28			Reescont	311,591-17
după amortizare de 10%	325-53	2,929-75		Avansuri pe efecte	20,000—
				Dare după interese depuneri	3,174-25
				Dividendă neridicată	120—
				Diverși creditori	166-11
				Profit curat	67,071-31
					2.750,623-26

Debit.	(Coroane)	Contul Profit și Pierdere.		(Coroane)	Credit.
Interese depuneri	70,001-34			Interese escont	93,268-40
Interese reescont	7,483-84			" hipotecare	80,664-26
Salare	15,340-66			" credite personale	1,968-87
Bani de cortel	1,440—			" efecte	4,568-76
Chirie	1,100—			" de întârziere și diverse alte venit.	5,626-83
Spese de birou, porto poștal, competențe de timbre, prenumerațiuni și diverse spese	4,090-92				
Contribuțiune directă, comunală etc.	7,115-43				
10% dare după interese depuneri	7,000-13	14,115-56			
Amortizare de mobiliar	325-53				
Abscrieri	5,127-96				
Profit curat	67,071-31				
		186,097-12			186,097-12

Oravița, 31 Decembrie 1904.

Ilie Trăilă m. p., director.

Ion Perian m. p., contabil.

Direcțiunea:

Al. P. Popoviciu m. p. V. Poruțiu m. p. I. M. Roșiu m. p. Dr. A. Novac m. p. Dr. I. Manguica m. p.
Dr. I. Nedelcu m. p. G. Dragoescu m. p. I. Botos m. p. T. Stanca m. p.

Conturile prezente, confruntându-le cu registrele principale și auxiliare, le-am aflat exacte. Nr. 27. (1—1)

Inspecțiunea:

I. Petrovici m. p., prez. Dr. M. Gropșianu m. p. I. E. Țieranu m. p. G. Jianu m. p. V. Leza m. p. N. Băiaș m. p.

„CIACOVANA“

institut de credit și economii soc. pe acții în Ciacova.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii societate pe acții „Ciacovana“ sunt invitați la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Ciacova la 4 Martie st. n. 1905 la 9 oare înainte de amiazi în localul institutului.

Ordinea zilei:

1. Raportul direcțiunii despre anul de gestiune 1904.
2. Raportul comitetului de supraveghiere și darea absoltoriului.
3. Stabilirea bilanțului.
4. Impărțirea profitului curat.
5. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiere.
6. Eventuale propuneri.

Ciacova, la 11 Februarie 1905.

*Direcțiunea.***„CREDITUL“**

institut de credit și economii, soc. pe acții în Zărnești.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Creditul“, societate pe acții, se invită conform §§-lor 19 și 20 ai statutelor societății la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Zărnești (localul institutului) Sâmbătă la 25 Februarie st. n. 1905 după amiazi la 1 oră.

Obiectele:

1. Raportul anual al Direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1904 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Alegerea comitetului de supraveghiere cu mandat pe 3 ani.
4. Eventuale propuneri.

Zărnești, în 6 Februarie 1905.

*Direcțiunea.***„SĚLĂGIANA“ institut de credit și economii, societate pe acții în Jibou.**

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanț cu 31 Decemvrie 1904.		(Coroane)	PASIVA.	
Casa în număr		13,291.56			Capital social	200,000.—
Cambii escontate	469,082.83				Fond de rezervă	29,837.84
Cambii cu acop. hipot.	119,559.—	588,641.83			Fond de penziuni	6,320.12
Credite hipotecare		141,092.24			Fond de binefaceri	24.21
Efecte		7,100.—			Depuneri spre fructificare	347,305.52
Realități	3,752.35				Cambii reescontate	161,009.—
Casa institutului	19,000.—	22,752.35			Dividende neridicate	354.—
Giro-conto la Banca Austro-Ungară		460.85			Interese tranzitoare anticip.	10,567.85
Contul Cheque		5,659.29			Diverse conturi creditoare	4,194.73
Interese restante		760.22			Profit net	24,541.68
Mobilier	1,542.96					
10% amortizare	154.30	1,388.66				
Diverse conturi debitoare		3,057.95				
		784,204.95				784,204.95
DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Perdere.		(Coroane)	CREDIT.	
Interese pentru depuneri	16,549.12				Interese dela cambii	46,129.05
Interese pentru reescont	9,019.94				Interese hipotecare	11,290.51
Interese pentru fond de rezervă	937.45				Interese după efecte	333.80
Interese pentru fond de penziune	243.04				Chirie	848.30
Contribuție	5,542.73				Proviziuni și diverse taxe	15,179.80
Contribuție după inter. de dep.	1,654.92					
Diurne	1,026.—					
Salare și relut de cuartir	7,220.—					
Spese curente, registre și tipărituri	5,955.59					
Porto	499.69					
Amortizări	591.30					
Profit net	24,541.68					
		73,781.46				73,781.46

Jibou, 31 Decemvrie 1904.

Emeric Pop m. p., dir. exec.

George Pap m. p., prez. Michael Borbély m. p.
Vasiliu Pop m. p.

Iosif Órga m. p., contabil.

Dr. L. Gyurko m. p. Michai Pop m. p.
Jovian Andreiu m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele institutului.

Nr. 26 (1—1)

Fl. Cocian m. p., prez. Teofil Dragomir m. p. Demetriu Cionca m. p. Dominic Rațiu m. p.

„BOCȘANA“

instit. de economii și credit, ca soc. pe acții în Bocșa-montană.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de economii și credit, ca societate pe acții „Bocșana“ se invită prin aceasta în virtutea §. 14 din statute la

a IX-a adunare generală ordinară care se va țineă *Duminecă în 5 Martie st. n. a. c.* la 3 oare p. m. în localitățile casei propriie Nr. 65 din loc.

Obiecte:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
2. Stabilirea bilanțului și absolutului.
3. Decidere asupra împărțirii profitului curat.
4. Esmiterea unor acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.
5. Diverse.

În lipsa membrilor receruți adunarea generală în senzul §. 22 din statute se va țineă în 19 Martie 1905 st. n. la locul și timpul indicat.

Domnii acționari, cari voesc a lua parte la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat în senzul §. 16 din statute sunt rugați a-și depune acțiunile și eventualele dovezi de plenipotență înainte de ținerea adunării la cassa institutului.

Bocșa-montană, în 30 Ianuarie 1905.

Direcțiunea.

„SĚLĂGIANA“

instit. de credit și economii, societate pe acții în Jibou.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „SĚlăgiana“, societate pe acții în Jibou, în senzul §. 19 din statute se invită la

a VII-a adunare generală ordinară care se va țineă în Jibou la *11 Martie st. n.* la 10 oare a. m. în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Esmiterea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul anual al direcțiunii și comitetului de supraveghiere asupra bilanțului.
3. Stabilirea bilanțului, distribuirea profitului curat și fixarea dividendelor.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență.
5. Modificarea și rectificarea statutelor.
6. Aprobarea statutului de penziuni al oficialilor.
7. Alegerea comitetului de supraveghiere pe 3 ani.
8. Propunerile prezentând în senzul §. 32 din statute.

Domnii acționari cari în senzul §. 22, 23 și 24 din statute voesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiat, sunt invitați a-și depune acțiunile și eventualele dovezi de plenipotență cel mult până în 10 Martie a. c. la cassa institutului.

Jibou, 9 Februarie 1905.

Direcțiunea.

„BOCȘANA“, institut de economii și credit, ca societate pe acții în Bocșa-montană.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1904.	(Coroane)	PASIVA.	
Cassa în număr		2,209-09		Capital de acții	100,000—
Cambii escontate		187,146-85		Fond de rezervă	31,013-96
Imprumut hipotecar		55,319—		Fond dispon. pentru ev. perderi.	9-48
Credite cambiale cu acop. hipot.		118,641—		Fond pentru binefaceri	100-27
Mobiliar	914-25			Depuneri spre fructificare	241,272-43
10% amortizare	91-42	822-83		Reescont	18,793—
Spese de renovare	2,687-40			Interese tranzitorii	3,732-40
20% amortizare	537-48	2,149-92		Dividende neridicate	268—
Avanse de prot. și proces		488-27		Profit curat	13,358-99
Realități		18,508-63			
Diversi debitori		5,001-10			
Interese restante		6,427-20			
Efecte		11,834-64			
		408,548-53			408,548-53

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Pierdere.	(Coroane)	CREDIT.	
Interese la depuneri		12,228-62		Interese de escont	18,376-05
Interese la reescont		321-03		Interese dela imprum. hip.	4,728-22
Spese de cancelarie și porto		377-55		Interese dela cambii cu acop. hip.	8,723-89
Salare		4,720-10		Interese de întârziere	518-58
Tipărituri		107-08		Interese de cont-curent	244-01
Contribuție erarială și comunală		2,229-91		Interese dela efecte	386—
10% dare de inter. la dep.		1,222-86		Proviziune, taxe de scris etc.	2,012-30
Competințe de timbru		42-74		Chirie	1,188—
Amortizări 10% din mobiliar		91-42		Venit dela realități	88-73
20% din speșele de renovare		537-48			
Marce de prezență		528—			
Chiria localului instit.		500—			
Profit curat		13,338-99			
		36,265-78			36,265-78

Bocșa-montană, la 31 Decembrie 1904.

Nr. 22. (1—1)

Nicolae Vulpe m. p., cassar. M. Popoviciu m. p., director. Simeon Jivoinicu m. p., contabil.

S. Jurca m. p. George Brebenar m. p. Ioan Tieran m. p. Demetriu Prunes m. p. Balean m. p. Dimitrie Avram m. p.
Toma Soare m. p. Nicolaus Nicolajevits m. p. Iosif Jurca m. p. Dr. Borlovan m. p. Alexa Balatescu m. p.

Examinând conturile prezente și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în regulă.

Dr. Aurel Oprea m. p. prez. Nicolaus Spinean m. p. Petru Jeremia m. p. Coriolan Zuiac m. p. Stefan Rusu m. p.

„LUGOȘANA“ institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Lugoj.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii ca societate pe acțiuni „Lugoșana“ se convoacă la

a XVI-a adunare generală ordinară

care se va ține în Lugoj la 25 Februarie st. n. 1905 înainte de amiază la 10¹/₂ oare în localitatea institutului.

Obiectele de pertractare:

1. Raportul direcțiunii despre agendele institutului pe anul 1904.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decidere asupra bilanțului.
4. Propunerea direcțiunii și decedere asupra întrebunțării profitului.
5. Alegerea a 2 membri în direcțiune și a unui membru în comitetul de supraveghiere.
6. Eventuale propuneri.
7. Emiterea a 2 acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

P. T. domnii acționari, cari voiesc a participa la adunare cu vot decisiv în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual documentul de plenipotență cel mult până la 24 Faur a. c. 12 oare a. m. la casa institutului.

Lugoj, în 7 Februarie 1905.

Direcțiunea.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanț cu 31 Decemvrie 1904.	(Coroane)	PASIVA.	
Cassa în număr		52,410-11		Capital de acții	300,000—
Cassa de păstrare postală		785-78		Fond de rezervă general	45,738-15
Cambii de bancă	1,542,011-84			Fond de rezervă pentru dubioase	9,270-78
Cambii cu acoperire hipotecară	528,571—	2,070,582-84		Fond de penziune al oficianților	17,449-90
Imprumut hipotecar		26,339-15		Fond cultural	8,000-29
Realități		5,529-57		Depuneri spre fructificare	1,409,582-88
Efecte		12,923-68		Reescont	447,413-24
Mobilier	4,115-01			Interese anticipate pro 1905	19,467-24
după amortizare de 10%	411-51	3,703-50		Dividende neridicate	678—
Capital elocată la bănci străine		103,618-78		Contribuție după interese la depuneri	3,547-40
Interese de reescont anticipate		3,223-36		Creditori	17,711-96
Diverse conturi debitoare și interese restante		32,287-31		Profit curat pro 1904	39,420-95
Anticipațiuni		6,876-66			
		2,318,280-74			2,318,280-74

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Perdere.	(Coroane)	CREDIT.	
Interese capitalizate și ridicate	71,241-73			Venit transpus din anul 1903	559-13
Interese de reescont	12,863-81			Interese după cambii de bancă	128,013-88
Interese de conto curent	353-76	84,459-30		Int. după cambii cu acoperire hipotecară	25,564-03
Contribuție erarială și comunală	11,604-88			Interese după imprumut hipotecar	2,538-20
Contribuție de 10% după interese la dep.	7,124-16	18,729-04		Interese dela efecte	332—
Salare		15,559-68		Venite dela realități	436—
Marce de prezență		1,192—		Provizioane	2,861-16
Recuizite		1,391-88		Interese după capitale elocate la diferite bănci	4,013-09
Tipărituri		553-54			
Competință de timbru		182-80			
Porto		1,003-39			
Chirie		960—			
10% amortizare din mobilier		411-51			
Spese de călătorie		38-40			
Anunțuri		410—			
Profit curat pro 1904		39,420-95			
		164,317-49			164,317-49

Lugoj, în 31 Decemvrie 1904.

Dr. George Popoviciu m. p., dir. exec.

Vasilie Jurca m. p., contabil.

Direcțiunea:

Dr. Iacob Maior m. p.   Alexandru Maniu m. p.   Nicolae Ianculescu m. p.   Constantin Popoviciu m. p.

Traian Barzu m. p.   George Crăciun m. p.   George Iacobescu m. p.

Coriolan Bireescu m. p.   George Albulescu m. p.   Ion Cădăriu mare m. p.   Vasilie Nicolescu m. p.

Comitetul de supraveghiere:

Nr. 23. (1—1)

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent al bilanțului precum și cel al profitului și al perderilor și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă, le-am găsit cu acelea în consonanță și exacte.

Titu Hațieg m. p., prez.

Lazar Lungu m. p.

Simeon Barbulescu m. p.

Ioan Muntean m. p.

„CIACOVANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Ciacova.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1904.		(Coroane)	PASIVA.	
Cassa		5,823-28			Capital de acții	52,730—
Escompt		82,263—			Depuneri spre fructificare	26,638-39
Cambii hipotecate		53,424—			Reescont	62,280—
Hipotecă		2,600—			Diverse	769-01
Mobilier		1,325-02			Competințe de timbru	3-04
Interese de reescont anticip.		678-72			Interese tranzitoare	2,448-68
Creditori		5-05			Profit curat	1,249-95
		<u>146,119-07</u>				<u>146,119-07</u>
DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Perdere.		(Coroane)	CREDIT.	
Interese de depuneri		516-83			Interese de escont	2,944-83
Spese de cancelarie		1,249-35			Interese dela cambii hipotecate	1,357-87
Salare		1,160—			Interese hipotecare	68-57
Chirie		715-67			Provizioane	1,223-17
Dare după inter. capitalizate		6-38				
Interese de reescont		622-72				
Porto poștal		73-54				
Profit curat		1,249-95				
		<u>5,594-44</u>				<u>5,594-44</u>

Ciacova, la 31 Decembrie 1904.

Ioan Pinciu m. p., prez.   G. Breban m. p., dir. exec.   Nicolae Uzon m. p., cassar.   P. Burz m. p., contabil.

Direcțiunea:

N. Diminescu m. p.   Dr. I. Coste m. p.   D. Ilcău m. p.   C. Diminescu m. p.   I. Gruescu m. p.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent și l'am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Ciacova, la 11 Februarie 1905.

Nr. 24. (1—1)

Vincentiu Pop m. p., prez.   Romul Carabasiu m. p.   Corneliu Marcu m. p.   Ioan Gruescu m. p.

„CREDITUL“, institut de credit și economii, societate pe acții în Zărnești.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1904.		(Coroane)	PASIVA.	
Cassa în numărar		1,472-31			Capital social: 800 acțiuni à K 100	80,000—
Capital social rate restante		10,950—			Depuneri spre fructificare	58,439-61
Cambii de bancă		131,813—			Cambii de bancă reescontate	20,021—
Credite personale		20,372—			Diverse conturi creditoare	222-91
Mobilier		995-26			Interese anticipate pe anul 1905	2,894-10
după amortizare de		95-26	900—		Profit net	4,705-69
Spese de fondare		969-70				
după amortizare de		193-70	776—			
		<u>166,283-31</u>				<u>166,283-31</u>
DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Perdere.		(Coroane)	CREDIT.	
Interese pentru depun. spre fructificare		1,919-21			Interese dela cambii de bancă	7,566-74
Spese: Remunerațiuni	500—				Interese dela credite personale	490-55
Chiria biroului	320—				Provizioane	466-98
Diverse spese mărunte și porto	600-69	1,420-69				
Contribuțiuni		189-72				
Amortizări: din mobilier	95-26					
din spese de fondare	193-70	288-96				
Profit net		4,705-69				
		<u>8,524-27</u>				<u>8,524-27</u>

Zărnești, la 31 Decembrie 1904.

N. Garoiu m. p., prezid.   Iancu Mețianu m. p., dir. exec.   Nicolau Pană m. p., contabil.

Direcțiunea:

Ioan Dan m. p.   Ioan I. Comșa m. p.   Nicolau Guguian m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine.

Nr. 25. 1—1

Comitetul de supraveghiere:

Ioan Strévoiu m. p.   Ioan Comșa Baiu m. p.   Ioan Sperchez m. p.   Bucur Mețian m. p.